

BÉKEHÍRNÖK

„A jövőendő a béke emberéi”

XVIII. (LVIII.) 43—44. SZ.

A MAGYARORSZÁGI BAPTISTA EGYHÁZ LAPJA

1974. DECEMBER 1.

A KBK ülése Afrikában

A Keresztyén Békekonferencia Munkabizottsága dr. Richard Andriamanjato lelkésznek és a KBK madagaszkári bizottságának meghívására 1974. szeptember 29. és október 3. között — ezután első ízben afrikai földön — Madagaszkár fővárosában, Tananarivben tartott ülést.

A mintegy 25 ország küldötteivel kibővített konferenciának a főtémája: „A fejlődés, a béke és a keresztyének feladatai” volt. Ehhez az aktuális problémakörhöz kapcsolódva az egyik előadást a Malgas Köztársaság kormányának tagja, Ratsimandrova belügyminiszter, míg a másikat dr. Maurizio Lopez, a mendozai (Argentína) egyetem rektora tartotta. A népek gazdasági és kulturális fejlődésével foglalkozó két előadás nyomán a Munkabizottság elismerte a különböző életformák lehetőségét, de leszögezte, hogy az igazi fejlesztést úgy kell felfogni, mint a nép életformájának minőségi átfarmálását. tekintetbe véve a bennszülött kultúrában eleve benne rejlő értékeket.

DR. Tóth Károly a mozgalom főtükára részletes beszámolót tartott a KBK múlt félévi tevékenységéről. Kifejezésre juttatta azt a véleményét, hogy: „mind az afrikai egyházak, mind pedig a KBK egy új hiteles keresztyénség kialakításának és gyakorlásának azonos szükségét érzik. Felismertük, hogy a keresztyén lét csak akkor lehetséges, ha összhangban van korunk emberének törekvéseivel, küzdelmeivel és eredményeivel. Ez indítja a mai keresztyéneket arra, hogy mélysegesen átérzezzék a nukleáris háborúk által való emberi önpusztítás fenyegető veszélyét és munkálkodjanak az olyan igazságtalan struktúrák megváltoztatásán, amelyek elnyomást, szegénységet okoznak és megsemmisítik a népek, különösen az úgynevezett Harmadik Világ népeinek kulturáját.”

A Munkabizottság több fontos határozatot hozott. Felszólították a Harmadik Világ országait, hogy egységesen álljanak ellent minden olyan külső és belső erőnek, amely megosztásukra törekszik. Mélyseges szolidaritását fejezte ki Afrika népeivel a politikai, gazdasági és kulturális szabadságért és igazságosságért vívott harcukban. Határozatban foglalt állást a közelkeleti és indokínai feszültséggel kapcsolatos és tiltakozott a dél-koreai elnyomó intézkedések ellen. Külön állásfoglalásban fejezte ki egyetértését az afrikai és ázsiai keresztyének meggyőződésével: nyilvánítsák békeövezetté az Indiai-óceán területét. Üzenetet intézett az afrikai egyházakhoz. Ebben kifejezte afeletti örömet, hogy a kerábi portugál gyarmatok függetlensége megvalósulhat. „Meg kell azonban jegyezni — emeli ki a nyilatkozat —, hogy vannak még Afrikában területek (Rhodesia, Namibia, Dél-Afrika), ahol még a kolonializmus a faji megkülönböztetés és a fehér emberek kisebbségi uralma érvényesül.”

A KBK küldöttségét fogadta Ramatsoa tábornok, államfő ezzel is kifejezésre juttatva a Malgas Köztársaság elismerését a konferencia munkája iránt.

A madagaszkári egyházak vezetői biztosították annak a lehetőségét, hogy a KBK munkáját megismerjék a gyülekezet tagjai is. Szeptember 29-én, vasárnap a KBK Munkabizottságának tagjai több gyülekezetbe ellátogattak. Délután pedig istentisztelet, bizonyoságtétel és a Munkabizottság jelenlévő tagjai üdvözlése céljából keresztyén tömeggyűlést tartottak, mintegy nyolcezer résztvevővel.

Várjad az Urat!

27. zsoltár 14. v.

Ennek a zsoltárnak több címet is adhatnánk: „Az Urban elrejtett élet öröme”. — „Érdemes az Úrra várni.” — „Az Istenben bízik győzelmi éneke”... Mégis ezt a címet adtam, amely a záróversben kétszer is felcsendül: „Várjad az Urat!”

Az adventi időszak közeledése készlet erre elsősorban. Mert nemcsak történelmi adventről kell tudnunk: — az első és a második adventről —, hanem a hívó ember folyamatos adventi élményéről, az Úr közelségének állandó tudatáról. Ennek néhány lényeges mozzanatáról és feltételéről elmélkedjünk.

Mit kell tudnia annak, aki várja az Urat?

Az Úr az én világosságom és üdvösségem, kitől féljek? A félelemnek két legfőbb okozója: a sötétség és a bizonytalanság. De ha velünk az Úr, akkor vele együtt a világosság és a bizonyosság is a miénk (Zsolt 118:6, És 12:2). Isten egyik legnagyobb cselekedete, hogy világosságot ad gyermekeinek. Erről ír Mikeás próféta is: „Kivisz engem a világosságra, meglátom az ő igazságát” (7:9/b). De erről ír az apostol is, hogy t.i. „a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el...” (1 Pt 2:9). A bűnt, a halált, a kárhozatot sötétségnek; az életet és az üdvösséget pedig világosságnak nevezi az Ige.

Az Úr az én életem erőssége, kitől remegjek?

Aki erős, aki bátor, az nem ijed meg az élet problémái között. Nemcsak önbizalom erősíti, hanem az Úran való bizalma is megőriz a remegéstől. A bölcs azt tanítja, hogy „a hármas kötél nem hamar szakad el” (Préd 4:12). Íme itt a hármas kötél: Az Úr az én világosságom, üdvösségem és erősségem.

Ez a bizalom Dávid lelkében a zsoltár 2. és 3. verse szerint szinte határtalanul fokozódik. Olyan ez a bizonyosság, mint Pál apostol nyilatkozata: „meg vagyok győződve, hogy semmi sem szakaszthat el minket az Isten szerelmétől...” (Rm 8:38, 39). A zsoltár szava szerint: „mégis őbenne bízom én” (3b).

De itt nem az a kérdés, hogy az Úr melletted áll-e — mert ezt így ígerte —, hanem az, hogy te az Úr mellett állsz-e?

Mit kell kérnie annak, aki várja az Urat?

„Egyet kérek az Úrtól” — így foglalja össze kérését a zsoltáros (4. v.). De kiderül, hogy ebben az egy kérdésben Isten minden áldását kéri. Ez a vágya nemcsak kérés, hanem esedezés is. Szeretne az Úr házában lakni élete minden idejében, nincs más vágya, minthogy nézhesse az Úrnak szépségét és nemcsak vallásos vágyait elégítse ki, hanem hogy gyönyörködhessen az ő templomában.

De azt is tudja Isten gyermeke, hogy az élet nem mindig ilyen ünnepélyes templomozás, hanem tele van veszélyekkel, kísértésekkel és buktatókkal is. Ezért felmelve a várható problémákat és feladatokat, őt kérése így kezdődik: ne... Ne rejtssd el... ne utasítsd el... ne taszíts el... ne hagyj el engem (9. v.) és ne adj át engem... (12. v.) hangzik a gyermeki segélykiáltás bizodalmas hangja.

Az Úr oltalma és ajándékai mellett még valamit kér az, aki várja az Urat. Tudja, hogy önmaga nem elég bölcs, nem elég körültekintő, és könnyen eltévedhet jószándékai ellenére is. Ezért kéri őszinte szívvel: „Taníts meg engem a te utadra, ó Uram! Vezérelj engem egyenes ösvényen” (11. v.).

Mit kell remélnie annak, aki várja az Urat?

Isten csodálatos szeretét, gazdag irgalmasságát és különlegesen megnyilvánuló oltalmát remélheti az, aki bízik az Urban és meggyőződéssel várja Őt.

Ez a reménység olyan merész, hogy afelől is meg van győ-

ződve: „Bizony elrejt engem az ő hajlékában” az élet veszedelmei között. Nem csupán józanságunk és körültekintésünk ment meg az élet leselkedő útvesztői között, hanem szinte „eltakar sátorának rejtekében... ahol meghúszom magam, mint kisgyermek a vihar idején anyja ölében.

Aztán ahogyan jöttek, úgy el is múlnak a viharok, a bajok, megoldódnak a problémák és valóra válnak a remények. Sőt nemcsak helyreállít a próbák és a bajok után, nemcsak rendes kerékvágásba kerül az életünk, hanem még azt is átélhetjük a zsoltárossal együtt: „sziklára emel fel engem” (5. v.). Sziklára, amely szilárd, sziklára, amely magasan van, ahonnan messze beláthatók visszafelé is és előre is!

Ezt a győzelmet remélheti mind, aki várja az Urat. Ennek a győzelemnek jóízű élményét mondja így a zsoltáros: „felül emeli fejemet...” (6. v.), amelyet a bajok idején lecsüggesztettem.

Mit kell tennie annak, aki várja az Urat?

Néhány fontos tennivalóra saját magát is buzdítja Isten gyermeke. Nem tekinti magától értetődőnek az Úr közelségéből fakadó áldásokat, hanem e feletti örömet így fejezi ki: „és én az ő sátorában örömmáldozatokkal áldozom...” A hála, az elismerés, a boldog hódolat magatartása ez az Úr közelségéért; az áldozat pedig nem kötelességből fakad, hanem lelkes örömből. Aki várja az Urat, örömmáldozattal illik áldoznia.

Nem néma istentisztelet ez az áldozat, hanem az Úr közelségének boldog tapasztalatából fakadva: „énekelek és zengedezek az Úrnak” (6. v.).

Arról is beszél Isten gyermeke, hogy nemcsak tétlenül várja az Úr közelségét, nemcsak magától értetődőnek tartja ennek lehetőségét, hanem így kiált: „Halld meg, Uram, hangomat — hívlak!” Meg van győződve arról is, hogy nem hiába hívja az Urat, mégis megerősíti (7. v) kérését: „Irgalmaz nekem és hallgas meg engem!”

Olyan közel van az Úrhoz, az aki várja az Urat, hogy érzi és hallja s az Úr helyett mondja, visszhangozza a szíve: Az én orcámat keressétek! Válaszol is boldog reménységgel és legfőbb tennivalójának tekintti: „A te orcádat keresem, óh, Uram” (8. v.). Ez a legfőbb tennivalója annak, aki várja az Urat!

Mi a meggyőződése annak, aki várja az Urat?

Az ember sokat kaphat embertársaitól, barátaitól, rokonaitól és munkatársaitól is. Nem is lehetne közösségi életet élni, ha nem kaphatnánk és nem adhatnánk egymásnak szellemi és anyagi értékeinkből.

Isten azonban mindennél és mindenkinél többet jelent a mi számunkra. Aki várja az Urat, az meg van győződve arról, hogy a legmagasabb emberi értékeket is felülmúlja az Úr közelsége. Költői módon így fejezi ki ezt az igazságot: „Ha atyám és anyám elhagynának is, az Úr magához vesz engemet” (10. v.).

Ez a meggyőződés nemcsak átmeneti hangulattól fakad, nemcsak egy-egy ünnepi pillanat eredménye, hanem egy egész életmegnyilvánulás: „Bizony, hiszem, hogy meglátom az Úr jóságát — nemcsak egykor, nemcsak a mennyben, az örökkévalóságban, hanem — az élőeknek földjén” (13. v.).

Amíg itt a földön élünk, mi Isten gyermekei szüntelenül az Úr közelségét keressük, azok közé tartozunk, akik várjuk az Urat.

Az adventi zsoltár koronája

Dávid nem adventi zsoltárként gondolta bizonyoságtételét elmondani. Mi mégis szívesen mondjuk el ezt a zsoltárt advent idején, hogy folyamatos adventünk érzéseit és gondolatait így fejezzük ki, önmagunkat és másokat is erre biztatva: „Várjad az Urat, légy erős; bátorodjék szíved és várjad az Urat!” (14. v.)

Nagy József

Várákozásunk

Hiszünk a csodákban, de nem vagyunk csodaváró emberek. Hiszünk a jövőben, de nem akarunk elszakadni a jelentől sem. Lelki szemünk az előttünk rejlő messzeséget kutatja, de lábunk ezen a földön jár, kezünk itt serénykedik, szívünk itt szeret, szereti mindazokat, akik szeretetre vágnak. Adventben élünk, de nem csodaváró várákozásban, nem is a tétlen tétováság komor passzivitásában, hanem a mindig cselekvő Isten életének magával ragadó remek ritmusában. Várunk, de úgy, mintha már itt lenn is a mennyben élénk; várunk, de úgy, mint akik bármely pillanatban készen állunk a találkozásra visszatérő Urunkkal.

Mielőtt elsőízben eljött volna, évezredek át hangzott a híradás, milyen lesz az a kor, milyen jelek kísérik földrejtöttét, hogyan fogadja majd az ember az égi küldöttet. És mikor elérkezett az idők teljessége — nem előbb

egy nappal sem és nem később egy órával sem! —, leszállt a földre Isten az Egyszülött Fiúban. Kevesebbet hozott, mint amennyit reméltek tőle, és mégis kimondhatatlanul többet, mint amennyit egyáltalán várni lehetett.

Aztán egyszercsak búcsúznia kellett. Itt elkészült a nagy mű, és ő visszament a mennybe, hogy ott készíthesse az örök otthont mindazok számára, akik a megváltás csodás művébe maguk is beépülnek hajlandók. Ő elment, mi pedig itt maradtunk, várva hívó szavát, várva érkezését. Ígérte megnyugtatta szívünket: visszajön hamar!

S hogy addig mit kell tennünk, megtanított arra is. Várákozásunk nem lehet tétlen időtöltés. Krisztus követése a gyakorlati életben — ez a mi hivatásunk e világban. Ő mindenki szolgájává lett. Azzá kell lennünk nekünk is. Nem kötelességet teljesített, hanem az önként vállalkozó munkás békeségével és boldogságával vitte véghez az Atya akaratát. Tudott földbe hullt gabonamag lenni, hogy halálával sok gyümölcs termésére készítse elő a fel-

támadása által elérkező üdvkorszakot. — Várákozásunk idejét a lelki gyümölcsözésre kell fordítanunk.

Jézus visszajön! — Először azért jött, hogy kegyelmet osszon mindenkinek. Másodszor — és utóljára! — azért érkezik, hogy elszámoltasson mindenkit, mire ment a kegyelmi idővel. Ma még bekövetkezhét életedben az első találkozás, hiszen a kegyelmi korszak még tart. Most még saját jószántadból mehatsz hozzá, és ő — látva őszinte igyekezetedet — eléd siet bűnbocsátó szeretetével.

Adventben élünk, várjuk Urunk érkezését. Nem a remegő ember döbbszerű felismerése ez, hanem a barátjára várákozó ember boldog izgatottsága. Nem dátumok kiszámolásán törjük a fejünket, és nem célunk az sem, hogy az ítélet borzalmaival ecseteljünk bárki előtt is. Jövetele számunkra örömhír, és azzá lehet mindenkinek. Szeretnénk minden imádságunkban így mondani: Jövel, Uram, Jézus!

G. S.

Mérföldköveknél (3.)

Bretz néni fiatalkori évei közül kiemelkedik az a rövid idő, amit a Wesselényi utcai gyülekezetben töltött. Ezekre így emlékezik:

Mi gyerekek nehezen tudtunk megválni az újpesti gyülekezettől. Édesapám már a Wesselényi utcai gyülekezet pásztorja volt, de mi még Újpestre jártunk. Úgy tűnt, hogy az új gyülekezetben nekünk nem is lesz munkánk, hisz itt minden remekül meg volt szervezve, s mindenütt volt megfelelő vezető. Lassan-lassan mégis beilleszkedtünk, s az Úr munkáról is gondoskodott. A gyerekek közül sokan együtt maradtak vasárnap este az ifjúsági szolgálatok után. Ezeket a gyerekeket összegyűjtöttem és foglalkoztam velük. Elhúzódtunk az imaház utolsó padjaiba. Ez volt az én bibliaköröm. Közel volt az Almási tér. Itt mindig rengeteg gyerek volt. Néha nyan rendszeresen kijártunk ide, és hívogattunk az imaházba. Az első alkalommal egész sereg gyerek jött velünk. Betódultak az imaházba. Megijedtünk, hogy ebből mi lesz, hisz a Wesselényi utcában mindig nagy csend volt, óriási rend, fegyelem — meg is ütköztek egy kisé a testvérek, látva a szedett-vedett gyereksereget, de aztán a gyerekek is lecsendesedtek (szétosztottuk őket a különböző osztályokba) és a testvérek is megnyugodtak. Karácsonykor szép ünnepélyel zárult a mi kis magyar bibliakörünk munkája is.

Édesanyámnak az volt minden vágya, hogy mi gyerekek tanuljunk. Nem azért, hogy jó állásunk legyen majd és pénzt keressünk, hanem, hogy az Úrnak szolgáljunk. Az, hogy a tanítóképzést elvégeztük, nem elégítette ki őt. A jó Isten meghallgatta a mama imádságát. Gill testvér (a Déli Szövetség európai megbízottjaként tartózkodott Magyarországon) tudott a mama vágyáról, s amikor az Amerikai

Déli Szövetség vezetői itt jártak, elmondta nekik, hogy mi (a nővérem és én) szeretnénk missziós jellegű intézetben továbbtanulni. A testvérek elintézték, hogy három évet Louisville-ben tölthessünk. Ez óriási dolog volt. 1923—1927-ig voltunk Amerikában.

— Mit tetszene kiemelni a három év élményei közül? —

Már a hajótunk nagyon izgalmas volt. Fejér Gyula testvérral együtt utaztunk. Amikor New Yorkban kikötöttünk, nem mehettünk tovább együtt. Velünk nagy nehezen megértették, hogy eljuttatnak bennünket a célállomásig, legyünk nyugodtak, Fejér testvért meg újtárra bocsátották. Egyedül maradtunk. Csak annyit tudtunk, hogy Saint Louisba kellene jutnunk egy prédikátor házaspárhoz — akik korábban voltak nálunk Magyarországon —, de még a címüket sem tudtuk. Amikor érdeklődni próbáltunk, csak nyugtattak bennünket, hogy elég az, ha a nevet tudjuk, mire odaérünk már fognak bennünket várni. Hiába mondtuk, hogy szeretnénk a new yorki magyar gyülekezetbe elmenni, mert oda leveleztünk, és ott van a kész úti programunk is, nem lehetett. Fejér testvér mehetett, de mi lányok voltunk, bennünket nem engedtek el még vele sem. Megkérdezték, hogy rokonunk-e? Mondtuk, hogy lelki testvéreink. Azt mondták, olyan nincs, az semmi! Végül minden baj nélkül megérkeztünk. Mindig kikísért bennünket valaki az állomásra, a vonatnál vartak bennünket és segítettek átszállni. Ezeknek a nőtestvéreknek ez volt a szolgálatuk. Fölviták a városházat, megtudták, hogy hol laktak vendéglátóink és értesítették őket. Amikor megérkeztünk, beültettek egy taxiba, a sofőrnek a kezébe nyomták a címet, s legnagyobb csodálkozásunkra, amikor a taxi megállt, a ház előtt kint várt bennünket az ismerős család ap-

elnyelték szeme elől a rajongásig szeretett édesapát. Ő ekkor huszonöt éves volt. Ebben a kétségbeesésig megrendült időszakában vált veszélyessé számára a TBC is. De a szenvedés, a szomorúság költészetében ragyogni kezdett. Ebben az időszakban írta esti énekét.

Harmincöt éves korában jelentős fordulponthoz érkezett. A tüdőbajból annyira kigyógyult, hogy házasságot mert kötni. Férje, Carl Oscar Berg tekinthetős üzletember, konzul volt, és a Krisztusban gazdag benső életben segítő és igen megértő társa.

Boldog esztendőket következtek. A már eddig is bő termés egyre bővült. A kegyességi irodalom egész északon ismert költőnője lett. Verseit több mint kétezerre becsülik. Belmissziói tevékenysége igen szerteágazó volt. Meleg barátság fűzte a házaspárt a kor legjelentősebb svéd igehirdetőjéhez, Carl Olof Roseniushoz. Kissé megkésve tett finnországi nászutjukon kedves kapcsolatba kerültek Zakariás Topeliuszal, a nagy finn mesemondóval is.

Isten gondviselő szeretetét látta mindenben s szeme megnyílt az apró csodák titkaira. Erről dalolt, ha eltele a madarak alkonyati fészekre szállását, ha észre vette a csillagok fényének mélységét, ha az ősi falióra ingaketyegését hallgatta. Élte Isten gyermekeinek biztonságát az Atya ölében.

Negyedszázados boldogság után életútja ismét via dolorosa lett. Férje jóhiszeműségéből, a másokon segítés szándékával hibás elszámolásokba keveredett, s rövid időre börtönbe is került. De ő bensőleg már eleve győzött, amikor a megpróbáltatásokat hordozta.

Oscar Berg nem sokkal felesége halála után így írt egyik barátjának: „Nem volt hibátlan, de gyenge porsátorában olyan lélek lakott, amely telve volt Isten Lelkének világosságával, szeretetével és kegyelmével”. Alig három hónap múlva ő is követte szeretett Lináját a mennyei Jeruzsálembé. Útját felesége biznyságtévó vesszori követék ki.

Lina Sandell énekeinek értéke első sorban egyszerűségükben, melegségükben, nyelvi dallamosságukban és őszinte biznyságtévó erejükben rejlik. Ezért terjedtek el annyira már életében.

Nemcsak mindennapi megnyugvás volt ajkán esti éneke, de bizonynai a végső álomra hajló pillanat is ezzel telt meg:

„Békességbe térünk...”

Dr. Koren Emil

raja-nagyja. Egy szót sem tudtunk angolul. Akkor azt sem értettük, hogy hogyan sikerült így ez az út, később mondta el a részleteket egy németül is beszélő testvér.

A tavaszi és nyári hónapok nyelv-tanulással teltek. Tanítóink olyan lelkesek voltak, hogy ősszel az előadásokat már elég jól értettük. Karácsonykor még szóban vizsgázhattunk, de a következő negyedévi vizsgát már nekünk is írásban kellett letennünk. Az ott töltött évek egy egész életre meghatározták a hitélettel kapcsolatos szemléletemet. Olyanokkal hozott össze a jó Isten, akik szinte emberföltött áldozatot hoztak a misszióért. Másokért szolgálni! Emlékezetesek maradnak azok a beszámolók, amelyeket misszionáriusok tartottak. Havonként hangzottak el ilyen előadások.

— Bretz néni nem gondolt arra, hogy kint marad Amerikában? —

Nem. Nagyon hálások voltunk a jó Istennek mindazért, amit ott tanulhattunk, de haza akartunk jönni, hogy itthon hasznosítsuk ismereteinket.

— Nem gondolt külmisziós szolgálatra sem, Bretz néni? —

De igen. Erre azonban nem volt mód. A férjemmel együtt is szívesen mentünk volna, de a 30-as években nem voltak olyanok a körülmények, hogy ez a vágyunk megvalósulhasson. Édesapám így bocsátott utunkra bennünket: „A jót lássátok meg! Rossz van itthon is, azért nem érdemes ilyen hosszú útra vállalkozni. De ha a jót látjátok meg, és azt hozzatok haza magatokkal, akkor az nagyon sokat fog nektek érni.” Édesapámnak ez a tanácsa nagy segítség volt nekem. Később mondogatták is a gyermekeim: mama, te csak jót láttál Amerikában? Igen, bár van ott is nagyon sok rossz. Itthon is a jót igyekszem látni. Mindig és mindenütt.

1927 májusában jöttünk haza. A jóvendőbeli férjemet korábban is ismertem. Amikor hazajöttem, ő már két éve volt pécsi lelkipásztor. Megkért, hozzámentem, s együtt dolgoztunk Pé-

Egy pátriárka élete (2.)

„Keresztelő” Ábrám házában

Tizenhárom éves volt már Ismáel, amikor „keresztelő”, ha úgy tetszik „névadó” ünnepség volt Ábrám házában. De nem Ismáel kapott itt nevet, hanem Ábrám és Szárai. Isten döntött úgy, hogy ettől a naptól fogva legyen az Ábrám neve: Ábrahám, Száraié pedig: Sára. Új nevükhöz Isten ajándékkul — ezt most már megerősített formában és világosabban mint bármikor — egy fiúra tett ígéretet kaptak: „Készség nélkül a te feleséged, Sára szülneked fia”. Nem Hágártól tehát és nem más ágyastól, hanem Sárától. Bár ezt ők nem értették, ez egyenesen elképzelhetetlen volt előttük, mégis örültek. Nagy örömeikben — este volt már — kiálltak a sátor ajtaja elé és egymást szeretettel átkarolva számlálgatni kezdték a csillagokat...

A pásztorok kinn a mezőn őrizték a juhokat. Eliezer az otthoni tennivalókat igazgatta. Sára pedig a gabona őrlésével Hágárt terhelte meg, ráparancsolva, hogy sokat örömljön, mert minden lisztes edény üres. Az őrlés könnyebbé vált akkor, ha Ismáel oda-oda-futott a malomhoz és édesanyjával együtt jó nagyokat nevettek Sárának is fülehallatára. Mert ők ketten csak ezzel tudtak fizetni Sárának. De ez nagy melegség, bosszantó fizetség volt tőlük, Ábrahám ott ült a tűző napon sátora ajtajában. Százéves csontjait süttette és testének ráncait vasaltait a rajta ide-oda csúszkáló sugarak által. E sütkézés közben annyira elmerült gondolataiban, hogy észre sem vette a szellők szárnyán feléje suhanó mennyei lényeket. Csak amikor már azok majdnem előtte álltak akkor pillantotta meg őket, és nagyon szégyellte, hogy olyan figyelmetlen volt, hogy nem ment eléjük a vendéglátó gazda szeretetével. Meghajolt előttük, és a sátra előtt levő hatalmas tölgy árnyékába terelte őket. Míg azok helyet foglaltak az árnyékban, Ábrahám beszaladt feleségéhez a sátorba, és így szólt: „siess, vendégeink vannak, süss hamar lánglisztből pogácsát, én pedig elmegyek a nyájhoz és hozok egy kövér borjút. Ki tudja, kik, és honnét jöttek? Hátha nagyon messziről? Szólj a szolgálóknak és a szolgálóknak is, hogy segítsenek!” Csakhamar mindenki munkához látott.

A nap olyan hevesen szórtá sugarait, hogy a tűzhelyként használt lapos kö-

csett. Itt szép gyülekezet volt. Nagy volt a körzet is. Bibliaköri tanfolyamokat, házimissziót, postásmissziót szervezett a férjem, szerkesztette és kiadta a Misszióbarátot (ez a lap a kocsimisszió kapcsán jelent meg), az Egi Postát (a postások missziós lapját), füzeteket, könyveket írt. Nagyon sokat és pontosan dolgozott. Német folyóiratokba is írt. A misszió minden ága érdekelte. Sokat látogatott is. Minden újáról, minden szolgálatáról megvannak a följegyzései. 12 évig voltunk Pécsen, azután Bajára kerültünk.

Baján kis gyülekezet volt, de nagy körzet. A férjem sokat nem volt ott-hon. Folytatta a postásmissziót is. Én hittant tanítottam. Nagy örömmel dolgoztam itt. Jártam a körzetet.

— Együtt tetszett járni Bretz testvérral?

Nem. Szinte soha. Mindig igyekeztünk mennél több helyre eljutni, ezért külön jártunk. Én a nőtestvérekkel foglalkoztam leginkább.

1943-ban kerültünk Szigetszentmiklóásra. Nehéz, háborús idő volt akkor. Kicsi, de lelkes gyülekezetet találtunk. Azóta itt élünk. A gyerekek megnöttek, családot alapítottak. A férjem már előre ment az Úrhoz. Én még itt vagyok.

Igen, Bretz néni még itt van közöttünk. Hálások vagyunk érte a mi Istenünknek. Gyermeke- és női bibliárákat vezet. Sokat, sokat látogat. Szinte futva keresi fel a beteget, mindenkihez elér. Az egész falu szereti, s ő is szeret mindenkit. Köszönjük a szolgálatát.

Ebben a beszélgetésben sokkal többször hangzott el, hogy „ezt nem én tettem, hanem a jó Isten”, mint ahányszor én leírtam. Ismerve és nagyrabecsülve azt a lelkiéleti beállást, amely oly sokszor mondatja testvérünkkel a fenti mondatot, születésnap megemlékezésünket a köszönet szava mellett zárjuk mi is így: Egyedül Ővé legyen a dicsőség!

Ifjú Almási Mihály

vek egykettőre áttüzesedtek. Csak úgy sercegett rajta a friss hús. A pogácsa is hamarosan kisült, s a finom ételilát elárasztotta a környéket. Ott hőmpölygött a földön, bujkált a lombok között. A madarak csipogni, a vadak morogni, csámcsogni kezdtek...

Sára a fa alatt az idegenek elé rakta az ízletes ételt és bement a sátorba. Ábrahám pedig odaállt az egyik férfiú mellé és élvezte, hogy milyen jó étvágygal esznek. Minden mozgásuk, viselkedésük előkelőségükről győzte meg Ábrahámot. Az egyik idegen hirtelen kérdést intézett Ábrahámmal: „Hol van Sára, a te feleséged?” Ábrahám megrétt a kérdés hallatán, s magának ilyen kérdést tett fel: honnan ismerheti ez az én feleségemet? Csak nem akarják tőlem megint elvinni? De tovább nem foglalkozhatott a kérdéssel, mert az idegen válaszára várva a szemébe nézett, így felelt Ábrahám: „Imhol van a sátorban.” — „Esztendőre, ilyenkor a te feleségednek, Sárának, fia lesz.” — hangzott az idegen ajkáról e különös kijelentés. Sára pedig, aki eddig is mindent hallott, most asszonyi kíváncsisággal figyelt minden szóra. Nem akart semmit a beszédből földre esni hagyni, és közben örömeiben nagyot nevetett. Izgatottan jött-ment-mocorgott a sátorban. Egyszerre új erőt, új reménységet és valami kibeszélhetetlen vágyat érzett szívében.

A férje nyájasan közölte vele, hogy elkíséri a vendégeket. Ezek illedelmesen elköszöntek, megköszönték a vendégszeretetet és elindultak Ábrahámmal együtt Sodoma és Gomora felé...

Hanyatlóban volt már a nap, amikor az arany sugárkévek között Sára egy közelgő férfit pillantott meg. Hoszszú, fehér szakáll, mint valami fodrozó, habzó vízesés szakadt le mere-deken és köntösen folyt alá a mellére. Sára szíve nagyot dobbant, mert férje volt a közelgő férfiú. Gyorsan eléje sietett, meghajolt és így szólt: „Soká volt távol az én uram. Oly nehezen vártam már!” Aztán szólt az egyik szolgának, hogy hozzon vizet és mossa meg urának lábait. S hogy ez megtörtént, elfogyasztották estebédjüket és nyugodni tértek. Esti imádságukban hálát adtak a gondviselésért és megköszönték a „Mindenható Istennek” a biztató ígéretet is, mely mindkettejüket nagy reménységgel és új életkedvvel töltötte el.

Imre Albert

Orgo
hálaadás
kezet, és
Nagy vo
végre m
zenkét r
jezőbbé
Isten
pásztor
ján azt
berek ke
lajdonké
Sokan n
húrok pe
kületet i
Az
Sándor,
sei, Az
szép sz
Gárdony
Természe
is, amire
számú b
J. S. Ba
ugyancsa
igen kiv
Szabolcs
a változ
lamennyi
lekezeti
Még
ház leki
genfi zso
mából m
személy
az orgon
gélikus e
azt fejte
szerű fel
lebb hoz
lönbböz
együttm
Ami
Irsán org
1945-ben
áldozatk
ez időber
meg a jó
építéséne
A be
amiként
ságrendb